

MỤC LỤC

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT.....	4
PHẦN MỞ ĐẦU.....	5
Chương I: LUẬT CHỨNG KHOÁN TRONG MỐI QUAN HỆ VỚI CÁC LĨNH VỰC PHÁP LUẬT KHÁC	
1. Vị trí, vai trò của Luật Chứng khoán trong hệ thống pháp luật Việt Nam	7
<i>1.1 Khái quát về Luật Chứng khoán</i>	<i>7</i>
<i>1.2 Vị trí của Luật Chứng khoán trong hệ thống pháp luật Việt Nam.....</i>	<i>9</i>
<i>1.3 Vai trò của Luật Chứng khoán.....</i>	<i>11</i>
2. Luật Chứng khoán trong mối quan hệ với các lĩnh vực pháp luật khác.....	13
<i>2.1 Những đặc trưng của Luật Chứng khoán.....</i>	<i>13</i>
<i>2.1.1 Đối tượng điều chỉnh</i>	<i>14</i>
<i>2.1.2 Chủ thể</i>	<i>14</i>
<i>2.1.3 Phương pháp điều chỉnh.....</i>	<i>17</i>
<i>2.1.4 Nguồn của Luật Chứng khoán</i>	<i>17</i>
<i>2.2 Mối quan hệ giữa Luật Chứng khoán và các lĩnh vực pháp luật có liên quan</i>	<i>17</i>
3. Luật Chứng khoán trong định hướng phát triển và hoàn thiện thị trường chứng khoán - Kinh nghiệm quốc tế và trường hợp của Việt Nam.....	21
<i>3.1 Kinh nghiệm quốc tế</i>	<i>21</i>
<i>3.1.1 Kinh nghiệm xây dựng Luật Chứng khoán của Nhật Bản.....</i>	<i>21</i>
<i>3.1.2 Kinh nghiệm xây dựng Luật Chứng khoán Hàn Quốc</i>	<i>24</i>
<i>3.1.3 Xây dựng Luật chứng khoán tại Trung Quốc.....</i>	<i>27</i>
<i>3.1.4 Kinh nghiệm xây dựng Luật chứng khoán tại Thái Lan.....</i>	<i>34</i>
<i>3.1.5 Nhận xét chung qua nghiên cứu kinh nghiệm xây dựng Luật chứng khoán của một số nước</i>	<i>37</i>
<i>3.2 Trường hợp của Việt Nam</i>	<i>38</i>
CHƯƠNG II. THỰC TRẠNG MỐI QUAN HỆ GIỮA PHÁP LUẬT VỀ CHỨNG KHOÁN VÀ CÁC LĨNH VỰC PHÁP LUẬT KHÁC - NHỮNG	

**KHOÁN VÀ CÁC LĨNH VỰC PHÁP LUẬT KHÁC - NHỮNG
BẤT CẬP VÀ XUNG ĐỘT**

1. Pháp luật về Chứng khoán và pháp luật Kinh tế.....	43
1.1 Pháp luật Chứng khoán và Luật Doanh nghiệp, Luật Doanh nghiệp Nhà nước, Nghị định số 187/2004/NĐ-CP về chuyển doanh nghiệp nhà nước thành công ty cổ phần, Luật Phá sản.....	43
1.1.1 Pháp luật về Chứng khoán và Luật Doanh nghiệp.....	43
1.1.2 Pháp luật Chứng khoán và Luật Doanh nghiệp nhà nước, Nghị định 187/2004/NĐ-CP.....	49
1.1.3 Pháp luật Chứng khoán và Luật Phá sản	51
1.2 Pháp luật Chứng khoán và Luật Thương mại.....	53
1.3 Pháp luật Chứng khoán và Luật tài chính tiền tệ.....	54
1.3.1 Pháp luật Chứng khoán và Luật Các tổ chức tín dụng.....	57
1.3.2 Pháp luật Chứng khoán và Luật Kinh doanh bảo hiểm.....	58
1.3.3 Pháp luật Chứng khoán và Luật Kế toán, Luật thuế	58
1.4 Pháp luật Chứng khoán và Luật Đầu tư nước ngoài tại Việt Nam, Luật Khuyến khích đầu tư trong nước.....	60
2. Pháp luật Chứng khoán và pháp luật dân sự.....	64
2.1 Chứng khoán và một số nội dung liên quan khái niệm tài sản trong pháp luật dân sự.....	64
2.2 Hợp đồng gửi giữ tài sản trong BLDS và vấn đề tập trung hoá và phi vật chất hoá chứng khoán tại Trung tâm lưu ký chứng khoán.....	65
2.3 Pháp luật về chứng khoán và yêu cầu hoàn thiện định chế pháp luật về hợp đồng.....	66
2.4 Pháp luật chứng khoán và những vấn đề đặt ra đối với pháp luật về tố tụng dân sự và thương mại.....	67
3. Pháp luật Chứng khoán với Pháp luật hành chính.....	70
4. Pháp luật chứng khoán và Pháp luật hình sự.....	74
CHƯƠNG III: ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP XÂY DỰNG LUẬT CHỨNG KHOÁN ĐẢM BẢO TÍNH ĐỒNG BỘ, PHÙ HỢP TRONG HỆ THỐNG PHÁP LUẬT VIỆT NAM	
1. Chủ trương của Đảng và Nhà nước về phát triển thị trường chứng khoán và hoàn thiện hệ thống pháp luật về chứng khoán	78

2. Quan điểm chủ đạo định hướng việc xây dựng Luật Chứng khoán.....	80
3. Các nguyên tắc xây dựng Luật Chứng khoán để đảm bảo tính đồng bộ, phù hợp trong hệ thống pháp luật Việt Nam	82
3.1 Tính toàn diện	82
3.2 Tính đồng bộ	83
3.3 Tính phù hợp.....	
4. Các giải pháp và kiến nghị xây dựng Luật Chứng khoán trong mối quan hệ với các lĩnh vực pháp luật khác	83
4.1 Xác định phạm vi và đối tượng điều chỉnh của Luật Chứng khoán trong mối quan hệ thống nhất với các lĩnh vực pháp luật khác	83
4.2 Xây dựng các nội dung cơ bản của Luật Chứng khoán đảm bảo tính đồng bộ, phù hợp với các lĩnh vực pháp luật có liên quan	85
4.2.1 Hoạt động phát hành chứng khoán.....	88
4.2.2 Các quy định về niêm yết chứng khoán	89
4.2.3 Giao dịch chứng khoán	90
4.2.4 Về mô hình SGDCK, TTGDCK	
4.2.5 Hoạt động đăng ký, lưu ký, thanh toán bù trừ chứng khoán; hoạt động công bố thông tin.....	92
4.2.6 Các quy định về tổ chức kinh doanh chứng khoán	94
4.2.7 Sự tham gia của bên nước ngoài vào TTTK Việt Nam và bên Việt Nam ra TTTK nước ngoài	95
4.2.8 Quản lý nhà nước về chứng khoán và TTTK; về xử lý vi phạm trong lĩnh vực chứng khoán và TTTK	97
4.3 Kiến nghị sửa đổi, bổ sung các lĩnh vực pháp luật khác.....	99
4.3.1 Pháp luật Kinh tế	102
4.3.2 Pháp luật Dân sự.....	103
4.3.3 Pháp luật Hình sự.....	
KẾT LUẬN.....	105
TÀI LIỆU THAM KHẢO	106

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

- TTCK: **Thị trường chứng khoán**
- UBCKNN: **Ủy ban Chứng khoán Nhà nước**
- TTGDCK: **Trung tâm Giao dịch Chứng khoán**
- MoF: **Bộ Tài chính (Ministry of Finance)**
- SEC: **Ủy ban Giao dịch Chứng khoán**
- SESC: **Ủy ban Giám sát Giao dịch Chứng khoán**
- KSE: **Sở Giao dịch Chứng khoán Hàn Quốc**
- MOFE: **Bộ Tài chính và Kinh tế**
- FSC: **Ủy ban Giám sát Tài chính**
- FSS: **Cục Giám sát Tài chính**
- KOFEX: **Sở Giao dịch các Hợp đồng tương lai Hàn Quốc**
- CSRC: **Ủy ban Giám quản Chứng khoán Trung Quốc**
- NPCSC: **Ủy ban Thường vụ Quốc hội**
- FEC: **Ủy ban Kinh tế và Tài chính của Quốc hội**
- CLA: **Ủy ban các vấn đề luật pháp của Quốc hội**
- SCSSMO: **Cơ quan quản lý và giám sát chứng khoán**
- SET: **Sở Giao dịch Chứng khoán Thái lan**

PHẦN MỞ ĐẦU

Sự hình thành thị trường chứng khoán là một tất yếu của nền kinh tế thị trường nhằm huy động có hiệu quả nguồn vốn trung và dài hạn cho đầu tư phát triển kinh tế - xã hội. Sau một thời gian vận hành, thị trường chứng khoán Việt Nam đã phần nào thể hiện được vai trò của mình. Đảng và Nhà nước ta hết sức chú trọng trong việc xây dựng một thị trường chứng khoán phù hợp định hướng đổi mới và phát triển kinh tế đất nước. Thực tế định hướng này đã được khẳng định trong các Văn kiện Đại hội VI, VII, VIII và tiếp tục được khẳng định lại tại Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ IX của Đảng là *"thúc đẩy sự hình thành, phát triển và từng bước hoàn thiện các loại thị trường theo định hướng xã hội chủ nghĩa, đặc biệt quan tâm đến các loại thị trường quan trọng nhưng hiện chưa có hoặc còn sơ khai như: thị trường lao động, thị trường chứng khoán.v.v."* và *"Tạo lập đồng bộ các yếu tố thị trường, đổi mới và nâng cao hiệu lực quản lý kinh tế của Nhà nước. Phát triển thị trường vốn và tiền tệ, nhất là thị trường vốn trung và dài hạn. Tổ chức và vận hành an toàn, hiệu quả thị trường chứng khoán, thị trường bảo hiểm, từng bước mở rộng quy mô và phạm vi hoạt động kể cả việc thu hút vốn nước ngoài"*.

Để thị trường hoạt động có hiệu quả và đúng mục tiêu đã đề ra thì việc xây dựng và hoàn thiện khung pháp lý điều chỉnh hoạt động của thị trường có ý nghĩa hết sức quan trọng. Trong những năm qua Chính phủ và các ban ngành liên quan đã hết sức nỗ lực trong việc tạo lập một khung pháp lý cho hoạt động của thị trường. Tuy nhiên, sau hơn bốn năm đi vào hoạt động, hệ thống pháp luật điều chỉnh hoạt động chứng khoán và thị trường chứng khoán đã bộc lộ nhiều bất cập cần được điều chỉnh. Văn bản pháp lý chuyên ngành điều chỉnh lĩnh vực chứng khoán và thị trường chứng khoán hiện nay còn chưa bao quát, đầy đủ, hiệu lực pháp lý thấp và còn nhiều bất cập với các lĩnh vực pháp luật khác có liên quan như Luật Kinh tế, Luật Dân sự, Luật Hình sự, Luật Hành chính.v.v. Điều này, phần nào đã làm cản trở sự phát triển của thị trường. Yêu cầu đặt ra đối với các nhà hoạch định chính sách là liệu khung pháp lý thị trường chứng khoán hiện nay còn vướng mắc ở những nội dung nào? Cần sửa

đổi, bổ sung những vấn đề gì? Với các yếu tố đặc thù của TTCK có phải sửa đổi, bổ sung cả các lĩnh vực pháp luật có liên quan không?... Mục tiêu đặt ra đối với việc xây dựng khung pháp lý cho thị trường chứng khoán là phải *"Ban hành đồng bộ hệ thống văn bản pháp luật điều chỉnh hoạt động thị trường chứng khoán theo hướng bao quát, toàn diện và phù hợp với thị trường..."*¹, đồng thời phải phù hợp với các văn bản pháp luật có liên quan trong hệ thống pháp luật Việt Nam.

Để giải quyết những vấn đề nêu trên, việc nghiên cứu Đề tài khoa học *"Định hướng xây dựng Luật Chứng khoán trong mối quan hệ với các lĩnh vực pháp luật khác"* là cần thiết.

Thông qua sự nghiên cứu các lĩnh vực pháp luật có liên quan, bằng việc sử dụng phương pháp so sánh, đề tài chỉ ra mối quan hệ, những bất cập và xung đột của hệ thống pháp luật hiện hành với pháp luật về chứng khoán và thị trường chứng khoán. Trên cơ sở đó, đưa ra những kiến nghị sửa đổi, bổ sung pháp luật về chứng khoán cũng như các văn bản pháp luật có liên quan nhằm hoàn thiện hệ thống pháp luật kinh tế cũng như toàn bộ hệ thống pháp luật Việt Nam, đặc biệt là những giải pháp kiến nghị đóng góp cho công tác xây dựng Luật Chứng khoán.

¹ Quyết định số 163/2003/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chiến lược phát triển thị trường chứng khoán Việt Nam đến năm 2010